

नव जंगचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

गत शुक्रबार फिल्म 'माजे राजा'को पोस्टर सार्वजनिक कार्यक्रममा अभिनेता कैदार शिमेरे 'माजे बुढा'को पारिश्रमिकबारे विवादास्पद टिप्पणीले फिल्म क्षेत्रमा नै तरंग ल्याएको छ । उनलाई फिल्मका लागि ६९ लाख पारिश्रमिक दिइएको निर्माता सुजल शिमेरेको दाबी छ । तर, यही फिल्ममा कैदारको जोडी भएर काम गरेको अभिनेत्री वर्षा शिवाकोटीको पारिश्रमिक भने खुलाइएको छैन ।

आजको विचार...

सुन्दरमा (दुई पेजमा)

आफ्नो पोस्टरमा टिप्पणी गर्ने एक प्रयोगकर्ताको जानकारी जाफिका सजीक्षा अधिकारीले सामाजिक संजालमा सार्वजनिक गरेको छन् । आफ्नो टिप्पणी सजीक्षाले सार्वजनिक गरेपछि ती प्रयोगकर्ताले लगाइ जाफिकारसँग माफी मागेका छन् । ती प्रयोगकर्ताले जाफिका अधिकारीसँग क्षमा माग्दै लेखेका छन्, 'सजीक्षा बहिनी जे लेखियो, त्यसको लागि फट्यो देखि माफी माग्छु । यसलाई लागो बनाउनुहुन्छ फेरि भेट हुँदा हत जोडेर माफ माग्छु । अब 'चास्तवमा, ती प्रयोगकर्ताले जाफिका अधिकारीको विगतलाई लिइर टिप्पणी गरेका थिए ।

तारी ३० अंक ३२८ शतक २०८२ असार ५ गते सोमबार 23 June 2025, Monday पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

बन्दुकधारीको आक्रमणमा दुईको मृत्यु

(रासस/एएफपी)

प्रान्तमाथेरि, असार ८/प्रान्तको दक्षिणपूर्वी क्षेत्रमा आइतबार विहान एक विवाह समारोहमा बन्दुकधारीले अत्याधुनिक गोली चलाउँदा बेहूनीसहित दुई जनाको मृत्यु भएको छ । आक्रमणबाट अन्य तीन जना घाइते भएको अनुसन्धानमा संलग्न एक स्रोतले जनाएको छ । स्थानीय समयअनुसार गील्ट गाउँमा आक्रमण भएको थियो । प्रारम्भिक जानकारीअनुसार दुलहा र दुलही पार्टीबाट निस्कँदै गर्दा नकाबपोश आक्रमणकारीले गोली चलाएको अनुसन्धानमा संलग्न स्रोतले जनाएको छ । आक्रमणकारीमध्ये एकको दुलहा र दुलही बोक्ने गाडी सुरक्षाका लागि भाग्दै गर्दा त्यसले दिएको ठक्करबाट मृत्यु भएको र दुलहीको आक्रमणकारीको गोली लागी मृत्यु भएको थियो । स्रोतका अनुसार गोली काण्डमा संलग्नको सोनीका लागि करिब १०० जना प्रहरी परिचालन गरिएको छ ।

बुटवललाई पर्यटकीय विश्रामस्थल बनाइने

रासस

लुम्बिनी, असार ८/बुटवल उपमहानगरपालिकाले बुटवललाई पर्यटकीय विश्रामस्थल बनाउन लुम्बिनी आउने बौद्ध धर्मावलम्बी र मुक्तिनाथ जाने हिन्दू धर्मावलम्बीको विश्रामस्थलका रूपमा स्थापित गर्ने नीति सार्वजनिक गरेको छ । नगरप्रमुख खेसराज पाण्डेयले नगरसभामा नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दै बुटवललाई विश्रामस्थल बनाउन अन्य स्थानीय तहसँग सहकार्य गरी पर्यटक आगमन बृद्धि गर्ने र बुटवलका पर्यटकीय स्थलको प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइएको घोषणा गरे । यस्तै बुटवललाई दश जनशक्ति उत्पादनमा विशेष जोड दिने लक्ष्यसहित आगामी आर्थिक वर्षका लागि वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गरेको छ । बुटवललाई सीप तथा रोजगारमा विशेष जोड दिएको नगर प्रमुख पाण्डेयले बताए । उनले बुटवलमा सीपसहितको जनशक्ति र रोजगार सिर्जनाका लागि पर्याप्त लगानी गर्ने गरी नीति तयार गरेको बताए । नीति तथा कार्यक्रममा बुटवलवासीको उपचारका क्रममा आवश्यक पर्ने रगत र रगतजन्य पदार्थको शुल्क हटाउन रक्तसञ्चार

केन्द्रलाई उपलब्ध गराउँदै आएको अनुदानलाई निरन्तरता दिइनेछ । बुटवलका गृहिणी महिलाहरू रोजगारसँग जोड्दै स्वरोजगार बनाउन नगरप्रमुख गृहिणी महिला रोजगार कार्यक्रमअन्तर्गत उत्पादित वस्तुको उत्पादन र बिक्री केन्द्र (कोसेसी घर) स्थापनामा जोड दिइने उल्लेख छ । त्यसरी उत्पादन भएका सामग्रीलाई नगरको चिनोका रूपमा उपयोग गर्ने नीति लिइनेछ । गृहिणी महिलालाई एकजुट बनाई सीप र व्यवसायका माध्यमबाट आर्थिकोपार्जनमा अग्रवाह गर्ने नीति लिइने र गृहिणी महिला रोजगार कार्यक्रमअन्तर्गत टोल, वडा तथा नगरस्तरीय सञ्जाल र सीप तथा रोजगार परिषद् गठनको नीति लिइने कार्यक्रम सार्वजनिक गरिएको छ । यस्तै बुटवल वडा नं ७ स्थित शिवनगरमा रहेको गौशालाको व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउँदै बुटवल-१२ चारगाला सामुदायिक वनमा बहुउद्देश्यीय कामथेनु गौशाला तथा अन्य आवश्यक स्थानमा गौशाला स्थापना गरिने घोषणा गरिएको छ । साथै, नवलपरासीको बर्दघाटदेखि दाङसम्मका सडकमा रहेका

छाडा पशु चौपायाको व्यवस्थापनका लागि गाई राष्ट्रिय निकुञ्ज निर्माण गर्ने लुम्बिनी प्रदेश सरकार र सम्बन्धित स्थानीय सरकारसँग समन्वय गरिनेछ । यस्तै बुटवलको योगीकुटीदेखि चिडियाखोलासम्म, रामनगरदेखि तामनगरसम्म, बेलबास-बेबरी सडक, तामनगर-शुद्धोधन सडकलाई उज्यालो र हरियाली सडकका रूपमा सौन्दर्यीकरण गरिने घोषणा गरिएको छ । 'धुम्रौं बुटवल' अभियानअन्तर्गत यसै आर्थिक वर्षलाई बुटवल भ्रमण वर्ष घोषणा गरी आन्तरिक र बाह्य पर्यटकको

आगमनलाई बृद्धि गर्न अभियान सञ्चालन गरिनेछ । पर्यटकीयस्थलको पहिचानलाई व्यापक बनाउन आवश्यक स्थानमा डिजिटल डिस्ले र प्रचार सामग्री निर्माण गरिनेछ । बुटवललाई पर्यटकीय विश्रामस्थलका रूपमा स्थापित गर्न बुटवलदेखि मुक्तिनाथ, लुम्बिनी, बाँके-बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज, सुपादेउरानी, रेसुङ्गा, पाल्पा, चितवन, त्रिवेणी, रिडी, बैरवस्थान, रानीमहल, आलमदेवी, सेतीवेणीजीस्ता पर्यटकीयस्थलसम्मको यात्रा तथा बुटवल-चितवन-पोखरा त्रिकोणीय पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि आवश्यक अभियान सञ्चालन गरिने बताइएको छ । बुटवलका महत्त्वपूर्ण पर्यटकीयस्थल जितगढी किल्ला, युद्ध सङ्ग्रहालय, पुरानो बुटवल क्षेत्र, मणिमुकुन्दसेन उद्यान, हिलपार्क, मिलनपार्क, पिस पार्क, सिद्धबाबा धाम, मुक्तिनाथ धाम, नीलकण्ठबाबा धाम, नैनापूर धाम, बैडीया ताल, वारापार्क, चार सङ्ग्रहालय, भैरव पार्क, पाणिनी पार्क, लक्ष्मी पार्ककायगत अन्य ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक पर्यटकीयस्थलमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक आकर्षित गर्न आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । बुटवल-नुवाकोट क्षेत्रमा पैदलमार्ग निर्माण गरी शिवायकाका रूपमा स्थापित गरिनेछ । कर्णेल उजिरसिंह पार्क तथा रामागियेकस पार्क निर्माण तथा हिलपार्कमा बुद्ध मूर्ति स्थापनाका लागि पहल गरिने उल्लेख छ ।

आज विश्व एकल महिला दिवस

23 JUNE
अन्तर्राष्ट्रिय
एकल महिला दिवस

पाल्पा, असार ८/आज एकल महिला दिवस । नेपालमा पनि विभिन्न कार्यक्रम गरेर मनाइँदैछ । दिवसका अवसरमा देशका विभिन्न ठाउँमा एकल महिलाहरूको सम्मान र उनीहरूको वर्तमान अवस्था, अवसर र चुनौतीका बारे व्यापक छलफल हुने गर्दछ ।

-बाँकी अन्तिम पेजमा...

सूचना सूचना सूचना

मिति : २०८२/३/८

पाल्पा उद्योग वाणिज्य संघको मिति २०८२ माघ २४ गते बसेको २० औं बैठकमा पेश भई कागजपत्र पुरा नभएको कारणले सदस्यता प्राप्त गर्न बाँकी रहेका आवेदकहरूले नपुग कागजपत्रहरू बुझाउनको लागि पटक पटक क्षेत्रीय प्रतिनिधी मार्फत खबर गरिएकोमा हालसम्म पनि प्राप्त नभएकोले सूचना प्रकाशित भएको मितिले एक हप्ता भित्र आवश्यक कागजपत्र पेश गर्नु भई सदस्यता प्राप्त गर्नको लागि सचिवालयमा सम्पर्क राख्नु हुन अनुरोध छ ।

अनुरोध

पाल्पा उद्योग वाणिज्य संघ
तानसेन, पाल्पा

अन्य थप जानकारीको लागि : ०७५-५२०१३३, ५२११६८, ५२३७०६८३३५

'सक्षम खेलाडी उत्पादन गर्न प्रशिक्षण'

पाल्पा (रामपुर), असार ८/जिल्लाको रामपुर नगरपालिकाका नगर प्रमुख रामप्रबहादुर थापाले सक्षम खेलाडी उत्पादन गर्न महिला/पुरुष भलिबल तथा फुटबल खेलसम्बन्धी खेलाडीलाई प्रशिक्षण दिइएको बताएका छन् । मेयर कप विविध खेलकुद प्रशिक्षण कार्यक्रम अन्तर्गत बालबालिकाहरूलाई भलिबल तथा फुटबल खेल सम्बन्धी प्रशिक्षण दिइएको उनले बताए ।

रामपुर नगरपालिकाको आयोजना र नगर खेलकुद विकास समितिको सञ्चालनमा गत वैशा ७ गते देखि भएको प्रशिक्षण कार्यक्रमलाई समापन गर्दै नगर प्रमुख थापाले बालबालिकाको प्रतिभालाई उजागर गरि सक्षम खेलाडी उत्पादन गर्न एक महिने प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको उल्लेख गरे । उनले भने "सक्षम खेलाडीसँगै बालबालिकालाई खेलकुदको माध्यमबाट अनुशासन, शारीरिक, मानसिक तथा भावनात्मक विकासमा समेत टेवा पुगीर भन्ने हाम्रो चाहना हो ।" मेयर कप सञ्चालन हुँदा धेरै बालबालिकाले अवसर नपाएकाले उनीहरूलाई खेल सिक्काउन विशेष

प्रशिक्षण कार्यक्रमको आयोजना गरिएको उनको भनाई छ । आगामी दिनमा अन्य खेल विधाहरूलाई पनि समेट्दै प्रशिक्षण कार्यक्रमलाई थप विस्तार नगर प्रमुख थापाले बताए । उनले खेल क्षेत्रको सम्भावना रहे पनि सरकारले सोही अनुसारको लगानी गर्न नसक्नु दुःख रहेको बताए । खेलकुदले देशलाई चिनाउने भन्दै खेलाडीलाई होसला र सुविधा दिनु पर्नेमा थापाले जोड दिए । कार्यक्रममा इलाका प्रशासन कार्यालय रामपुरका प्रमुख उदयराज भट्टराईले बालबालिकाको प्रतिभा देखाउने अवसर प्रशिक्षणले प्रदान गरेको बताए । उनले

खेलले अनुशासन र इमान्दारीत विकास गर्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्ने धारणा व्यक्त गरे । रामपुर नगरपालिका-५ का वडा अध्यक्ष दुर्गा प्रसाद पोखरेलले खेलाडीहरूले खेलको माध्यमबाट नगरको पहिचान स्थापित गर्न सफल भएको बताए । ६ का वडा अध्यक्ष दिवाकर देवकोटाले प्रशिक्षणले बालबालिकाको सोच र व्यवहारमा नै परिवर्तन ल्याएको उल्लेख गरे । वडा नं. ७ का वडा अध्यक्ष दोबराज तिवारीले नगरपालिकाले खेल क्षेत्रमा आवश्यक लगानी गर्दै आएको बताए । कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेस रामपुर नगर सभापति

नेत्र प्रसाद भट्टराईले प्रशिक्षणले सिकाइसके बालबालिकाको प्रतिभा उजागर गर्न मद्दत गरेको बताए । नेकपा माओवादी केन्द्रको उपाध्यक्ष पिता वि.क.ले महिलाहरूको सहभागिता गौरवको विषय भएको बताइन् । राष्ट्रिय जनमोर्चा रामपुर नगर समितिका अध्यक्ष रामप्रसाद देवकोटाले विद्यालयस्तरमै प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु आवश्यक रहेको उल्लेख गरे । दैलेजी माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक सुन्दर प्रसाद देवकोटाले प्रशिक्षणले खेलकुद सीप मात्र नभई अनुशासन र मेहनत सँगै सिकाएको बताए । नगर खेलकुद विकास समितिका अध्यक्ष कमल सेनले खेलाडी उत्पादनसँगै खेल क्षेत्रको विकासका लागि कार्यक्रमलाई अघि पारिनुपर्ने बताउँदै लैजाने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । सोही अवसरमा विजयी खेलाडी र प्रशिक्षकहरूलाई सम्मान गरिएको थियो । नगर खेलकुद विकास समितिका अध्यक्ष कमल सेनको अध्यक्षता, समिति सदस्य डोलराज श्रेष्ठको स्वागत, सचिव बमना राणाको सञ्चालनमा कार्यक्रम भएको थियो ।

सम्पादकीय

एकल महिलाका समस्याप्रति गम्भीर बने

अनै पनि नेपाली समाजमा एकल महिलाहरूलाई हेर्ने दृष्टिकोण नकारात्मक नै छ । समाजले विदुर र विधवा भनेर दिएको नामकै पछाडी पनि कयौं उपनामहरू जोडिएका हुन्छन् । जब कुनै महिलाले आफ्नो एकल अवस्थामा समाजमा जिनका लागि प्रयास गरेकी हुन्छन् उनका पछाडी धेरै कुराहरू उज्जने अनि उनलाई धेरैले औंला उठाउने काम गरेका हुन्छन् । विभिन्न लाउञ्जना लगाउँदै जसरी महिलामाथि अपमान गरिन्छ त्यो सत्य हुँदैन । पितृसत्तात्मक सोचका कारण अनै पनि महिलामाथि विभिन्न प्रकारका हिंसाहरू हुने गरेका छन् । यो अत्यन्त दुखको कुरा हो । कुनै समय श्रीमानसँग बसेर एकलएका (विशेष गरी सम्बन्धविच्छेद भएका र विधवा) एकल महिलाहरूको पीडा सम्बोधन नै हुने नसक्ने दमभोग्य हो ।

एकल महिला र उनीहरूमा आश्रितले भोगिरहेको गरीबी र अन्यारलाई सम्बोधन गर्न राष्ट्रसंघले हरेक वर्ष जून महिनाको २३ तारिखलाई विश्व एकल महिला दिवस मनाउने गर्दछ । सोही अनुसर आज यस वर्षको दिवस मनाइँदै छ । संयुक्त राष्ट्रसंघको महासभाले सन् २०१० को डिसेम्बरमा जून महिनाको २३ तारिखलाई अन्तर्राष्ट्रिय एकल महिला दिवसका रूपमा घोषणा गरेपछि सन् २०१९ देखि यो दिवस मनाउन लागिएको हो । नेपालसहित विश्वभर यो दिवस मनाइँदै छ । यो दिवस मनाउन थालेको पनि लामो समय हुँदा समेत एकल महिलाहरूको पीडा र समस्या उस्तै हुनु विडम्वना हो । राज्यले एकल महिलाको वास्तविक तथ्याङ्क राख्नु पर्छ । एकल महिलाको रेखदेख गर्ने जिम्मेवारीको व्यवस्थामा पनि राज्यले ध्यान दिनु पर्छ । एकल महिलालाई कानुनी भुमेलाले गर्ने गरेको छ । उनीहरूका लागि कानुनी सहायता पनि उपलब्ध गराउनु पर्छ । राज्यले निःशुल्क कानुनी सहयोगका दृष्टि निकायको स्थापना गर्नुपर्छ । उनीहरूलाई घरव्यवहारका विषयमा अलग राखिन्छ । फलस्वरूप ती महिला मानसिक रूपमा पीडित बन्न पुग्छिन् । यस्तो अवस्थामा राज्यले बलियो कानुन बनाउनु पर्छ । बेल बेलामा यस्ता परिवारको अनुगमन गर्नु आवश्यक छ । घरभित्र र घरबाहिर उनीहरूको प्रकरणका समाजिक तथा सांस्कृतिक हिसाबत उनीहरूलाई सुरक्षित राख्नु पर्छ । आर्थिक रूपमा निर्भर गराउनका लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्छ । मानव अधिकार संरक्षण गर्ने समाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक न्यायका लागि विभेदपूर्ण कानुन हटाई सकारात्मक नीति र नियमको निर्माण गर्नुपर्छ । यही गर्ने सके मात्र हरेक वर्ष मनाइँने विश्व एकल महिला दिवसले सार्थकता प्राप्त गर्दछ ।

f Opinion @ Social Network f

अरु को था छैन तर मलाई आँखा अगाडि देखिने
हजारौ मानिस भन्दा ती नदेखिने भगवान को नै भरोसा लाग्छै ।

सोम थापाकोफेसबुक स्ट्याटसबाट <https://www.facebook.com/Som.Thapa>)
यो स्तम्भमा सामाजिक संजालमा पोष्ट गरिएका धारणाहरु राख्नेछौ । यसका लागि
हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalpati मा लगइन गर्न सक्नुहनेछ

नवजनपेता दैनिकको रुपमा तपाईंसगु आइरहेको छ । यो पात्रिका अग्रे स्तरीय अनि पठनीय बनाउनको लागि तपाईंहरूको अमूल्य सुभावाहरूको हामीलाई अत्यन्तै जरुरी छ । पाठकवृन्द तपाईंका सुभावाहरू दिई हामीलाई सहयोग गर्नुहुन हामी अनुरोध गर्दछौ ।

नवजनचेतना दैनिक

भगवतीटोल तानसेन, पाल्पा

[illegible]

देश र जनताको आवाज, हक र हितका कुरा गर्ने, पैस निम्न निर्माणको थलो, देश विकास र समृद्धिको खाका ताने गर्ने लोकतान्त्रिक पद्धतीको आधार संवाद विरोधको सञ्चालन गर्ने अवसर दिएका अखण्डित वक्तामासम्म यसले पानाएको देखिदैन । कसैले असहयोगको विघटनको चेपेटा मार्यो भन्ने कसैले व्यक्तित्व स्वार्थ र इगो पोखे यो भन्ने भन्ने कसैले संसार खटि बिचो गर्ने व्यापारिक थलो । यी पहाड नेपालको संघर्षको तीतो घडी होइन । जनताका प्रतिनिधि संसद र तिनी आहूत राजनीतिक दलले एक पछि अर्को विभिन्न विषय र बहसमा संवाद अखण्डित गरेका, संसदमा विरोध गरेको, संसदमा अशान्त बनाएका घटनाहरूले रित्तरता दिएका देखिन्छ । देशमा राजनीतिक स्थिरता होस्, सरकारहरू स्थिर होउन् बनेका संसदमा यो समर्थ कार्य गरिस् भन्ने आशा र अपेक्षा राख्ने का नेपाली जनतामा संसदमा दिन दिने देवता आशान्ति यथ निराशा उत्पन्न गराएको देखिन्छ । संवाद जत्तो महत्वपूर्ण संस्थामा एक पछि अर्को संसदमा यसले अखण्डित गर्दा यसले राम्रोसाँ काम गरेको देखिन्छ । बहस र छलफलबाट समाधान निकल्ने थोला संसदको बन्दी हुनु पक्कै राम्रो होइन । संसदलाई आन्दोलन गर्ने थलो बनाउनु हुदैन । यहाँ जनताका आवाजबाट फैसला घनिष्ठ हुनुपर्दछ । राष्ट्रिय एकताका आधारको जीवनसर सुधारका छलफलबाट हुनुपर्दछ । राष्ट्रिय एकताका आधारको जीवनसर सुधारका छलफलबाट हुनुपर्दछ । राष्ट्रिय एकताका आधारको जीवनसर सुधारका छलफलबाट हुनुपर्दछ ।

संपर्कको ऐतिहासिक पक्ष : जनतासँग प्रत्यक्ष संपर्क राख्ने जनतावादले निश्चिन्त भावर गायका जगन्प्रतिभाशर्माले मिलेर सरकार बनाउने ऐन नियम बनाउने तथा सुशासन स्थापित गर्ने सक्ने कृष्ण स्थंथालाई स्वस्थ भन्ने सकिन्छ । संसदीय व्यवस्था कहिले र कहाँबाट भयो भन्ने कुरामा आधिकारिक प्रमाण नभेटिएता पनि करीव ११ औँ शताब्दी तिर उत्तरभारतमा शत्रुको प्रयोग अजबलकयममा व्यवहृत भन्ने देखेमा प्रयोग भएको मानिन्छ । केन्द्रत भाषाको प्रयोग शब्दबाट उत्तरांचल भाषाको मानिन्छ । जसको अर्थ हुन्छ कुरा गर्ने पदम (Talking shope) ।

संसदम प्रजातन्त्रको सुव्यवस्था प्राप्तो ग्रीसबाट भएको कारण त्यहीबाट नै संसदीय व्यवस्था सुव्यवस्था भएको हो की ? अनुमान लगाउन सकिन्छ तर आधिकारीक रूपमा भने प्रजातन्त्र संसदीय व्यवस्थाको सुव्यवस्था र असल अन्धारा गरेको बेतायवबाट भएको सजिलै अनुमान लगाउन सकिन्छ ।

संसदीय व्यवस्था र संसदीय व्यवस्थाको पूर्णरूपमा अवलम्वन नै देशको रूपमा यथे प्रति बेतायवलाई नै लागे गथ्यो । यसको नेपालमा अन्धाराको चर्चा गर्दा, नेपालमा पनि, २००७ सालमा पहिलो पटक बहुदलीय प्रजातन्त्रको सुव्यवस्था सुव्यवस्था भएको नै संसदीय सारान व्यवस्थाको अन्धारा भएता पनि वि.सं २०१३ सालमा राजा महेन्द्रले पञ्चायती

[illegible]

देशमा राजनीतिक स्थिरता होस्, सरकारहरू स्थिर होउन बनेका सरकारले पुरा समय कार्य गरौं भन्ने आशा र अपेक्षा राखेका नेपाली जनतामा संसदमा दिन दिनै देख्ने अशान्तिले थप निराशा उत्पन्न गराएको देखिन्छ । संसद जस्तो महत्त्वपूर्ण संस्थामा एक पछि अर्को राजनीतिक दलले अबरोध गर्दा यसले राम्रोसँग काम गरेको देखिदैन । बहस र छलफलबाट समाधान निकाल्ने थलो अनिर्णयको बन्दी हुनु पक्कै राम्रो होईन । संसदलाई आन्दोलन गर्ने थलो बनाउनु हुँदैन । यहाँ जनताका आवाजहरू दैनिक घनकिनु पर्दछ । देश विकास र जनताको जीवनस्तर सुधारका छलफलहरू हुनुपर्दछ । राष्ट्रिय एकताका आवाज उठ्नु पर्दछ । कानुन र देश निर्माणको मुख्य थलोमा स-साना पक्षलाई लिएर प्रतिशोध पोख्ने थलो बनाउनु हुँदैन । सद सञ्चालन अवधिमा देश र जनतामा केन्द्रीत हुनुपर्ने संसदका धेरै समय राजनीतिक दलहरू बीच आरोप - प्रत्यारोप, व्यक्तिगत कुण्ठा र स्वार्थ परिपूर्तीका भाषणमा नै समय बेथित भएको देखिन्छ भने बाँकी समय देश, जनता, जनहित र जनचासोका विषयमा हैन । राजनीतिक प्रतिशोध र स्वार्थका विषयहरूले अवरोध भएको देखिन्छ । यहि कारण अत्यावश्यक ऐन कानुनहरू संसदले लामो समय बेथित हुँदासम्म पनि बनाउन सकेको देखिदैन । संघीयता र प्रशासनिक संक्रमणकालिन अवस्थाले निरन्तरता पाईरहेकै छ । संसद छलेर स्वेच्छाचारी तरिकाले आफु अनुकूलको ऐन कानुन ल्याउनका लागि संसद बैठकको अन्त्य गर्ने, सिविधान विपरीत विघटन गर्ने जस्ता कार्य पनि निरन्तरता नै पाएको देखिन्छ ।

साशन व्यवस्थाको सुवृत्त गरईई यो व्यवस्था कई समय रान्जनात पाउन सकेन । कईर २०४० दशको रान्जनात उल्लभपुलईई वई. स. २०४४ सालको जनआन्दोलन र त्यसपई वईस भूको रान्जनात घटना क्रमईई सय व्यवस्था रान्जनात पाएको दईवृत्त । वईनन सभयमा वईस भूका घटनाकई सय व्यवस्था रान्जनात भूणत पाईई सईदीय व्यवस्था रान्जनात पाएको दईवृत्त । ए कई अकई रान्जनात कई दईवृत्त वईनन वहागमा संसद वरवीध गरईदई, आन्दोलन गई संसद बनाईदई, रान्जनात र व्यक्तन प्रतईशोध पोछे बनाईदई व्यक्तन गईदई र आस्था मईथ नाई आउने सम्वधान दईवृत्त ।

संघर वरवीको वृत्तत : मुख्य संघर कई दईवृत्त साना तथा पईछेलो समय उतयका रान्जनात दन पईछेलो

अवरोधनाट अकुतो दीर्घदेव । पछिल्लो
समय पितवत कौह समय आइनेछि
राष्ट्रिय चन्तव्य पार्टी र राष्ट्रपत्य भिजिउ
पिपा प्रकरणा गुहमनी रमेश लेखक
राजनीमा भागी संवद अवरोध गर्ने
प्रतितालाई अगाडि बढाएछे दीर्घदेव ।
देशको संघीय संरचना अमान्य ।
प्रदेशमा समी पक्ने कुनै न कुनै राजनीतिक
दलले संवद सञ्चालनमा अवरोध गरेका
दीर्घदेव तर यस पक्षको हिसाव भित्रको
नै छैन भने अवरोधको क्षतिपूर्ति करारी
कमी गर्ने कुनै राजनीतिक दलको ध्यान
नभएको छ । नेकपा पक्षको घातमा
२३ वर्षको अन्तरात्मा २५२ पटक संवद
अवच्छेद गरेको विताहार भने एक
पटकमा लोत्तारो गथे ३० दिन समी
अथवा करिव १ महिना संवद अतिरिक्तको
अवरोधमा पुऱ्याएछे दीर्घदेव । यस्तै
नेपाली कांग्रेसले पनि संवद अवच्छेद गरेको

देखिन्छ भने पछिन्नेो समय रवि लाग्छिन्नेो र सहकारी प्रकणालाई लिएर अवरोध गरेको देखिन्छ । माओवादीले पनि पटक पटक संसद अवरोध गरेको र संसदका पत्रिचर तोडफोर्ने गरेको अवरोध इतिहास रहेको छ । जताको सार्थोच्च साशन गणतन्त्रमा पनि यसले निरन्तरता पाउनेो संसदीय व्यवस्थालाई माथि नपारेर सधैँया गणतान्त्रिक साशन व्यवस्था माथि नै बहस सिर्जना गरेको देखिन्छ ।

संसद बलित्ताको मुख कारण :
-व्यक्तिगत स्वाध परिरप्तिको उद्देश्य
-राजनीतिक प्रतिशोध पोख्ने थलो
-सत्ता केन्द्रीत स्वाध राजनीति
-बढ्दै गएको बेविति,भट्टाचार,विभिन्न काण्डहरु
-हराउँदै गएको विधि र कानुनी साशन
-दमहरु बीचको अविश्वास
-दमहरुबिचको गुटगत स्वाध
-गठबन्धन सरकार
-संसदको खरिद विक्री
-असंवैधानिक अग्र्यास
-जिम्मेवारता र नैतिकताको अभाव
-संसद अवरोधको क्षति पूर्ति गराउने व्यवस्था नहुनु
-तलब भत्ता तथा अन्य सुविधा कटौतीको सम्भावना

संसद सञ्चालन अधिमा देश र जनतामा केन्द्रीत हुनुपर्ने संसदका रहेर समय राजनीतिक दमनक बीच आरोप - प्रत्यारोप, व्यक्तिगत कुष्ठ र स्वार्थ परिरुतिका भाषणमा नै समय बेथित भएको देखिन्छ भने बाँकी समय देश, जनता, जनहित र जनचासोका विषयमा नै । राजनीतिक प्रतिशोध र स्वार्थका विषयहरूले अवरोध भएको देखिन्छ । यहि कारण अत्यावश्यक एक कानुनह संघर्षले लामो समय बेथित हुँदासम्म पनि बनाउन नसकेको देखिन्छ । संघीयता र प्रशासनिक संक्रमणकालिन अवस्थाले भित्ररताका पाईरहेके छै । संसद छुले र लोकतन्त्राचारी तरीकाले आफु अनुकुलको एक कानुन ल्याउनका लागि संसद बैठकको अन्य गन, सिधिवान विपरित विचटन गन जस्ता कार्य पनि भित्ररता नै पाएको देखिन्छ । संसदीय साशन व्यवस्थाका लागि निर्वाचन र यसको खर्च व्यर्थ जस्तै निर्वाचन

निष्कर्ष : बासो को टाउको देखाएर कुकुरको मासो बेच्ने थलो पनि संसदलाई आरोप लगाएता पनि संसदले आईमाईलाई लोग्ने मानिस र लोग्ने माछेबाईलाई आईमाई बनाउनु बाहेक संसदले बनाउनु पर्दछ भनि सर्वोच्च महत्त्व दिइएको पनि पाइन्छ । हरेक पक्षमा राष्ट्रपतिपुत्र अग्र्याको नबलक पनि हाम्रा प्राणीजीविते नेतृत्वले अन्य देशमा संसद कसरी स्थिर छ, कसरी गिरन्तर कार्य गरेको छ यत्र पक्षमा ग्रहण अध्ययन गर्नु पर्ने देखिन्छ । संसदलाई स-साना स्थितिपालाई विवर अवरोध गर्ने थलो बनाउनु हुँदैन भने वार्ता छलफलबाट हरेक विषयको संसद बाहिर निस्कनै निस्कानु पर्दछ । संसदका छुलफल र बहस संसद र जनताका जब्दा बल्दा विषयमा केन्द्रीत हुनुपर्दछ । संसद संसद जस्तो हुनुपर्दछ, संसद सांसद जस्तो सम्मानित बन्नु पर्दछ यति कामना गरौं । **(लेखक बर्षा शम्काला प्राध्यापक समेत हुन् ।)**

मेष : समाजमा मान प्रतीति बढेछ। नयाँ
प्रकार नर्सरी लगा उफुस्य समय रहेछ।
पुत्र : सकेला आफ्नो अनुभव बाँड्न
मनमा हल्का बुझ्छा आउन सक्ने।
मिथुन : कार्यप्रति जिम्मेवारी बढेछ।
बढेछ। शेयर बाजारबाट लाभ मिले-
बढेछ। समय बिताउने मौकामि मिले-
लगानाशिलले सकयलक परिणाम
वृश्चिक : रोजिकार काममा गएर मिले-
विधायीहरूको पठनपाठनमा मन लाग्ने।
तुला : सम्भावना वा कुरीति देखा
आउँछ। आनैककहरूबाट सँगसँगै रहने।

तुला : प्रेम सन्बन्ध प्राप्ताह हेतु। व्यवसायमा
नयाँ सम्पर्क र सल्लाह लाभदायी रहन्छ।
वृश्चिक : कक्षिकामा ध्याना र्हेतु नग्न
गाई रहन्छ। अर्थिक पक्ष सामान्य रहन्छ।
धनुः : व्यवसायमा मनोरूप लाभ रहनेछ।
मकर : व्यापक सन्धिसमा
कुम्भ : सौभाग्य प्रसन्नता पुरि सफलता हात
लान्नेछ। व्यापारिक क्षेत्र सफल रहनेछ।
मीन : सुविधामा नयाँ अवसर कम्बड
लगाई नयाँ कार्यहरू निम्ति जागेछ।

[illegible][illegible][illegible]

शिक्षा

विद्यालय संस्कृति के हो, किन चाहिन्छ ?

रविप्रसाद बराल

विद्यालय शिक्षा हरेक राष्ट्रका लागि शैक्षिक संरचनाको मुटु हो । समयसँगै शिक्षाको महत्त्व बढ्दै जान्छ । युग अनुसार शिक्षा नभए समाज अंधकार हुन्छ । किताब नभए मानिस चेतनाविहीन हुन्छ । कुनै देश ध्वस्त पार्नु छ भने बम वा भिषाइन आवश्यकता पर्ने, त्यहीँको शिक्षा प्रणाली कमजोर पार्नु पर्छ । यस्तो हुन्छ भने कथन चल्तीमा छ । यसले शिक्षाको महत्त्व र प्रभाव स्पष्ट पार्छ । विद्यालयमा अभ्यास हुने परम्परा, दृष्टिकोण, व्यवहार, मूल्यमान्यता र अनुशासनको समीपगत प्रभाव नै विद्यालय संस्कृति हो । यही संस्कृति विद्यालयको आत्मा हो जसले शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावक र विद्यालय व्यवस्थापनलाई एक सूत्रमा बाँधेको हुन्छ । सुदृढ विद्यालय संस्कृतिले शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्छ । व्यक्तिगत विकास र नैतिक मूल्य निर्माणको बाटो देखाउँछ । विद्यालय संस्कृति राष्ट्र निर्माणको आधारशिला हो । विद्यालयमा पारदर्शिता, सम्मान, जिम्मेवारी र सहकार्यको भावना सशक्त हुन्छ । त्यहाँ सकारात्मक संस्कृति विकसित हुन्छ । शिक्षाविदहरू डेल एण्ड पिटर्सनले विद्यालय संस्कृति विद्यालयको आत्मा हो भनेका छन् । यसमा उनीहरूले विद्यालय व्यवस्थापन र नेतृत्वको चर्चा गरेका छन् । यी दुई विद्वानका विचारमा विद्यालय संस्कृति भनेको विद्यालयभित्रको साभाना विश्वास, मूल्य, परम्परा, अनुष्ठान, प्रतीक र अर्थहरू हुन् जसले विद्यालयका सदस्यहरूको व्यवहार आकारमा ढाल्छ । विद्यालय संस्कृति कक्षाकोठामा हुने पढाइको प्रक्रियामा मात्र सीमित हुँदैन, न त विद्यालयको भौतिक पूर्वाधारमा मात्र निर्भर हुन्छ । यसमा त शिक्षक-विद्यार्थी सम्बन्ध, नेतृत्वशैली, विद्यालयको दृष्टिकोण, अभिभावकको सहभागिता तथा समुदायसँगको सम्बन्धजस्ता विविध पक्षको भूमिका महत्त्वपूर्ण हुन्छ । जब विद्यालय व्यवस्थापनले आफ्ना सदस्यहरूलाई सकारात्मक वातावरण दिन्छ तब समृद्ध संस्कृति निर्माण हुन्छ । यसले व्यक्ति, समाज र राष्ट्रमा दीर्घकालीन प्रभाव पार्छ ।

विद्यालय संस्कृति निर्माण: सिद्धान्त र व्यावहारिक सफल तथा सकारात्मक विद्यालय संस्कृति निर्माण गर्न प्राचायले नेतृत्व, दृष्टिकोण, नीति र व्यवहारबाट उदाहरणीय भूमिका निर्वाह गर्नुपर्छ । केन्ट पिटर्सन, टेरेन्स डेल लगायत केही शिक्षाविदहरूका अनुसार विद्यालय संस्कृतिको प्रमुख निर्माता प्राचाय नै हो । प्राचायको सोच, व्यवहार र निर्णयले विद्यालय संस्कृतिमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्छ । प्रेरणादायी र सहभागितामूलक नेतृत्वले शिक्षक र विद्यार्थीलाई उत्साही बनाउँछ । विद्यालय संस्कृतिले शिक्षक र विद्यार्थीलाई भविष्यको मार्गदर्शन गराउँछ । प्राचाय नेतृत्वकर्ता मात्र नभई प्रेरणाको स्रोत, सम्बन्धको सेतु र परिवर्तनको चालक हो । विद्यालय संस्कृति निर्माणमा शिक्षकको भूमिका अत्यन्त महत्त्वपूर्ण हुन्छ । शिक्षकहरू विद्यालय संस्कृतिको सक्रिय अभ्यासकर्ता हुन् । उनीहरूको व्यवहार, शिक्षणशैली, मूल्य, दृष्टिकोण र विद्यार्थीसँगको सम्बन्धले विद्यालयको दैनिक वातावरणलाई आकार दिन्छ । शिक्षकको अनुशासन, व्यवहार, दृष्टिकोण, सहानुभूति र सहयोगले विद्यालय संस्कृति समृद्ध बनाउँछ । शिक्षकहरू विद्यालय र समाजको सम्बन्धका सेतु हुन्, सिकाइका उत्तरेक

र समालोचनी वातावरण निर्माता हुन् । विद्यार्थीहरूले आदरभाव, अनुशासन, इमानदारी, जिम्मेवारी र कर्तव्यजस्ता मूल्यमान्यता विद्यालयमै सिक्छन् । उनीहरूको सिकाइबाट विद्यालय संस्कृति समाजमा विस्तार हुन्छ । शिक्षकहरू संस्कृतिका प्रतिविम्ब हुन्, विद्यार्थी त्यसका बाहक हुन् । शिक्षकहरू आधारशिला निर्माण गर्छन्, विद्यार्थीहरूले विस्तार गर्छन् । सफा, सुरक्षित, प्रेरणादायी भौतिक तथा भावनात्मक वातावरणले विद्यालय संस्कृति सकारात्मक बनाउँछ । विद्यालयभित्र प्रेरणादायी सन्देश, पुस्तक कला तथा बालअनुकूल कोठा यस्तो वातावरणका माध्यम हुन् । सुरक्षा, सम्मान, स्वतन्त्रता र अनुशासनको सन्तुलन सशक्त विद्यालय संस्कृतिको विशेषता हो । संवाद, सहयोग र नवीनता प्रवाह भइरहने वातावरणले विद्यालयलाई शिक्षाको केन्द्र मात्र होइन, संस्कार र सभ्यताको केन्द्र समेत बनाउँछ । विद्यालय संस्कृति निर्माणमा अभिभावक र समुदायको भूमिका अति महत्त्वपूर्ण हुन्छ । विद्यालयमा समुदायको सहभागिता छ भने विद्यार्थीहरू अनुशासित, उत्तरदायी र प्रगतिशील हुन्छन् । विद्यालयमा सिकाइ प्रक्रिया बलियो बनाउन अभिभावकले सहयोग गर्नुपर्छ । विद्यालय र अभिभावकबीच विश्वास र सहयोगको सम्बन्ध छ भने विद्यालय संस्कृति सकारात्मक र स्थायी बन्छ । निर्गमित संवाद, बैठक र अभिभावक दिवस जस्ता कार्यक्रमले साभाना उत्तरदायित्वको भावना विकास गर्छ । शिक्षक, विद्यार्थी अभिभावक र समुदाय विद्यालयका चार मुख्य स्तम्भ छन् । यी स्तम्भ बलिया हुँदा विद्यालय संस्कृति समृद्ध हुन्छ ।

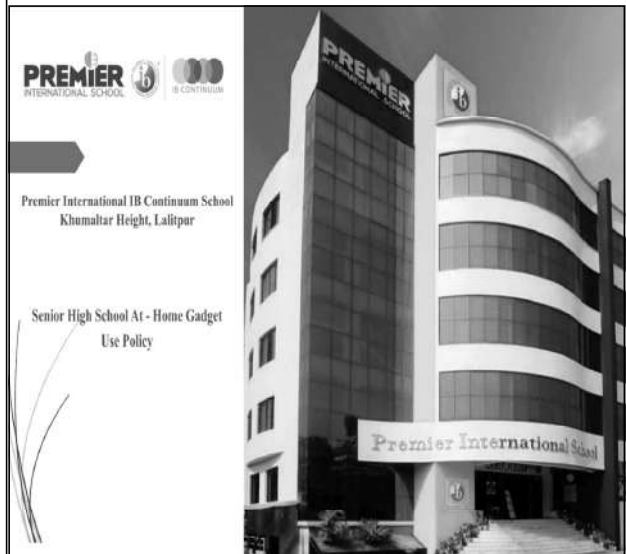
विद्यार्थीमा विद्यालय संस्कृति प्रभाव: असल संस्कृति भएका विद्यालयको प्रभाव विद्यार्थीमा बहुआयामिक तथा दीर्घकालीन हुन्छ । यस्तो विद्यालय केवल परीक्षामा उत्तीर्ण गराउने संस्था मात्र होइन शिक्षाका जीवन्तका मूल्यमान्यता, व्यवहार र नेतृत्व क्षमता विकासका आधारशिला समेत हो । यस्ता विद्यार्थीहरूले समाजमा सकारात्मक रूपान्तरण गर्छन् । शिक्षा भनेको व्यक्तिको चरित्र निर्माणको आधार हो । असल विद्यालय संस्कृतिले विद्यार्थीहरूमा इमानदारी, सहनशीलता, कुराणा र आत्मनियन्त्रणको गुण विकास गर्छ । यस्ता विद्यार्थीहरू आत्मअनुशासन, सम्मान, सहकार्य, उत्तरदायित्व तथा समयपालना जस्ता मूल्यमान्यता आत्मसात गर्छन् । उनीहरू शिष्ट, जिम्मेवार तथा सहयोगी बन्छन् । उद्देश्य, लक्ष्य र प्रवृत्तिमा दृढता देखिन्छ । उनीहरू समस्या समाधानमा संवाद र सहकार्यको बाटो रोज्छन् । समृद्ध विद्यालय संस्कृतिले विद्यार्थीहरूलाई ऐतिहासिक, सांस्कृतिक तथा सामाजिक जिम्मेवारीप्रति सचेत बनाउँछ । सामुदायिक सेवा र वातावरण संरक्षणतर्फ प्रेरित गर्छ । यस्तो विद्यालय उत्तरदायी नागरिक उत्पादन गर्ने केन्द्र बन्छ । यस्ता विद्यालयका विद्यार्थी भविष्यमा न्यायप्रेमी, सहिष्णु र विवेकी नागरिक बन्छन् । राजनीति, प्रशासन, व्यापार वा सामाजिक क्षेत्र जहाँसुकै गए पनि आफ्नो मूल्यमा अडिग रहन्छन् । यस्ता विद्यार्थीहरू सशक्त नेतृत्वकर्ता, जिम्मेवार नागरिक र समाज रूपान्तरणका सहायक बन्छन् । संस्कृति एक पुस्ताबाट अर्को पुस्तामा हस्तान्तरण हुने अमूर्त सम्पति हो, जसलाई यस्ता विद्यालयहरूले निरन्तरता दिन्छन् । असल विद्यालय संस्कृति भविष्यका सशक्त नागरिक उत्पादन गर्ने उर्वर भूमि हो ।

विद्यालय संस्कृति सुधारका उपाय : विद्यालय संस्कृति सुधार गर्नु भनेको अनुशासनमा जोड दिनु, कार्यक्रम थप्नु

वा भौतिक सुविधा थप्नु मात्र होइन विद्यालयमा जरा गाडेर बसेका सोच, व्यवहार, मूल्य परम्परा र सम्बन्धहरूको पुनरवलोकन तथा सशक्त रूपान्तरण हो । केन्ट पिटर्सन र टेरेन्स डेल जस्ता शैक्षिक संस्कृति विद्वद्हरूले विद्यालय संस्कृति सुधारका लागि समावेशिता र निरन्तर प्रक्रिया आवश्यक हुन्छ भनेका छन् । संस्कृति सुधारको पहिलो चरण विद्यालयको वस्तुगत मूल्यांकन हो । शिक्षक, विद्यार्थी अभिभावक र प्रशासनका अनुभव तथा दृष्टिकोण एकआपसमा सुनाउनु-सुन्नु आवश्यक हुन्छ । प्रश्नावली, अन्तर्वार्ता, संवाद समूह आदिका माध्यमबाट तथ्य संकलन गर्नुपर्छ र गहिरो अध्ययनबाट सुधारको आधार तयार गर्नुपर्छ । साभाना दृष्टिकोण र साभाना मूल्य सकारात्मक संस्कृतिका आधार हुन् । विद्यालय संस्कृति निर्माणमा स्पष्ट लक्ष्य हुनुपर्छ । यसबाट 'ड्रिम स्कूल' घोषणापत्र तयार पार्न सकिन्छ । हामी कस्ता विद्यार्थी उत्पादन गर्न चाहन्छौं भने प्रश्नको स्पष्ट जवाफले भविष्यको मार्गदर्शन गराउँछ । गहन अध्ययन र अनुसन्धानबाट मात्र यस्ता प्रश्नको उचित जवाफ प्राप्त हुन्छ । प्राचाय र नेतृत्वकर्ता विद्यालय संस्कृति निर्माणमा आदर्श बन्न सक्नुपर्छ । नेतृत्व विकास तालिम र समावेशी निष्पक्ष प्रक्रियाले विद्यालय संस्कृति समृद्ध बन्छ । शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावकबीच खुला संवाद तथा समीक्षाको अभ्यास गर्नुपर्छ । विद्यालयको संघर्ष, उपलब्धि र मूल्यहरू कक्षाका माध्यमबाट जीवित विद्यमान हुन्छ । प्रेरणादायी अनुभव आदानप्रदानले विद्यालय संस्कृति समृद्ध बनाउँछ । सम्मान र पुरस्कारले विद्यालय संस्कृति सुदृढीकरणमा सहयोग पुर्याउँछ । समृद्ध संस्कृति भएको विद्यालयका हरेक सामूहिक गतिविधिमा विद्यार्थीको र नेतृत्वको सक्रिय सहभागिता हुन्छ । पठन दिवस, सामाजिक सेवा सप्ताह, शिक्षक सम्मान समारोह, विद्यालय प्रेरणादायी उद्योग जस्ता कार्यक्रममार्फत विद्यालय संस्कृति सुधार गर्न सकिन्छ । शिक्षाक सिकाइ समूह, विद्यार्थी नवप्रवर्तन क्लब, सिकाइ अनुभवको आदान-प्रदान कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिन्छ । यसले समुदायमा सिकाइ संस्कृति विकास गर्न मद्दत गर्छ । संस्कृति सुधार एक पटकको कार्यक्रम वा प्रयास होइन, निरन्तरको यात्रा हो । आत्ममूल्यांकन तथा आवश्यक अनुकूलनको अभ्यासले विद्यालय संस्कृति सुधारको प्रक्रिया बलियो बनाउँछ । विद्यालय संस्कृति शिक्षाको आधारभूत तत्त्व हो जसको निर्माण भौतिक संरचनाभन्दा बढी विश्वास, व्यवहार, मूल्य र सम्बन्धद्वारा हुन्छ । सकारात्मक विद्यालय संस्कृतिले विद्यार्थीमा असल चरित्र निर्माण, नैतिक विकास र नेतृत्व क्षमताको जग बसाउँछ । विद्यालय संस्कृति नीतिमा लेखिन्छ तर व्यवहारमा बाँचिन्छ । असल संस्कृति निर्माण निरन्तर अभ्यास, आत्मसमीक्षा र सुधारको यात्रा हो । विश्वास, उत्तरदायित्व तथा पारदर्शिताको सुदृढ भावना भए मात्र विद्यालय असल संस्कृतिको उदाहरण बन्न सक्छ । असल विद्यालय संस्कृतिले विवेकशील, जिम्मेवार र नैतिक नेतृत्वकर्ता पुस्ता निर्माण गर्छ । विद्यालय संस्कृति एउटा अदृश्य शक्ति हो जसले विद्यालयको समग्र शिक्षण सिकाइ प्रक्रिया सुदृढ बनाउँछ । यस्तो सुदृढीकरण वा रूपान्तरणबिना गुणस्तरीय शिक्षा सम्भव हुँदैन । नेपालजस्ता बहुजातीय, बहुसांस्कृतिक समाजमा विद्यालयमा सुदृढ संस्कृतिको महत्त्व धेरै हुन्छ ।

-रातोपाटी डटकम

विद्यार्थीको मानसिक सन्तुलनका लागि 'ग्याजेट नीति' लागू

डिजिटल युगमा बालबालिका र किशोरकिशोरीहरूमा बढ्दो स्मार्ट डिभाइसको प्रयोगले मानसिक स्वास्थ्य, ध्यान क्षमतामा आएको ह्रास र सामाजिक दूरीजस्ता चुनौतीहरू गहिरो गएको सन्दर्भमा प्रिमियर इन्टरनेसनल आईबी कन्टिन्युम स्कूलले यस्तो समस्यालाई जरा नै समाधान विद्यालयले विद्यार्थीको समग्र हित, भावनात्मक सन्तुलन र सिकाइको गुणस्तरलाई सुदृढ बनाउने उद्देश्यसहित यो नीति लागू गरेको हो । स्मार्टफोन, ट्याब्लेट वा कम्प्युटरको अनियन्त्रित प्रयोगले बालबालिकामा ध्यान केन्द्रित गर्न गाह्रो हुने, चिन्ता र सामाजिक व्यवहारमा असर पर्ने समस्या तीव्र बनेको देखिएको अवस्थामा, विद्यालयले अब सिकाइ केवल कक्षाको सीमामा नभई घरमा समेत व्यवस्थित रूपले विचार गर्नुपर्नेमा जोड दिएको छ । प्रिमियरले यो नीति केवल एकपक्षीय निर्णयका रूपमा नभई, अभिभावक

प्रतिनिधिहरूको सक्रिय सहकार्यमा, पूर्व प्राथमिकदेखि उच्च माध्यमिक तहसम्मका विद्यार्थीको उमेर र विकास अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै तय गरेको जनाइएको छ । यस नीतिअनुसार विद्यार्थीले घरमा डिजिटल उपकरणको प्रयोग सीमित समयसम्म गर्न पाउने छन् भने अभिभावकले विशेष विनियमन गर्नुपर्नेछ । साथै, गुणस्तरीय डिजिटल सामग्री छनोट, आत्मीय परिवारिक समयको पुनःस्थापना र डिजिटल साक्षरता विकासमा समेत जोड दिइएको छ । विश्वका धेरै मुलुकले बालबालिकामा डिजिटल ओभरएक्सपोजर रोक्न कडाइ गरिरहेका छन् । फ्रान्सले विद्यालयमा स्मार्टफोन प्रतिबन्ध लगाएको छ भने अमेरिकामा किशोरका लागि सामाजिक सञ्जाल प्रयोगमा कानुनी सीमांकन गरिएको छ । यसै सन्दर्भमा नेपालमा प्रिमियरले अघि सारेको नीति विशेष उल्लेखनीय मानिएको छ । विद्यालयले तयार पारेको यो कार्यविधिने केवल किनकाको प्रमियरले यो नीति केवल एकपक्षीय निर्णयका रूपमा नभई, अभिभावक

अन्तर्राष्ट्रिय चुनौतीको स्थानीय समाधान पनि प्रस्तुत गरेको छ । यसले किन एडिक्सन, चिन्ता, ध्यान कमजोर हुनु, सामाजिक अन्धधोपन र साइबर सुरक्षाजस्ता विषयहरूलाई विद्यालय तहमै व्यवस्थापन गर्न सहयोग पुर्याउने विश्वास गरिएको छ । शैक्षिक निर्देशक प्रभिता थापाले यो नीति कुनै उपकरण प्रतिबन्ध होइन, बरु विद्यार्थीको समग्र विकासमा डिजिटल उपकरणको भूमिका सन्तुलनमा ल्याउने अभियान भएको स्पष्ट पारिन् । उनका अनुसार यो अभियान शिक्षामा अनुशासन, आत्मनियन्त्रण र डिजिटल संस्कार विकास गर्नेतर्फ केन्द्रित छ । २१औं शताब्दीको शिक्षा केवल प्रविधि उपयोगमा सीमित नभई भावनात्मक तथा सामाजिक रूपले पनि सन्तुलित हुनुपर्छ भन्ने मान्यतामा उभिएको यो नीति, निजी विद्यालयबाट सुरु भएको एक उदाहरणीय प्रयास बनेको प्रमियरको भनाइ छ ।

-रातोपाटी डटकम

माथागढी गाउँपालिकाको अनुरोध

- स्थानीय उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्न त्यस्ता उत्पादित वस्तुहरूको प्रयोग गरौं ।
- आफ्नो घर-आँगन वरपर सधैं सफा र स्वच्छ राखौं ।
- आफूले तिर्ने/बुझाउनुपर्ने कर समयमा नै बुझाउने बानी बसालौं ।
- आफ्नो वरपर सञ्चालनमा रहेको विकास निर्माण कार्यहरूको नियमित अनुगमन गरौं ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, असाहाय तथा बालबालिकाहरूलाई सक्दो सहयोग गरौं ।
- जन्म, मृत्यु, बसाइँसराइ, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद जस्ता व्यक्तिगत घटनाहरूको घटना घटेको ३५ दिन भित्र दर्ता गरौं ।
- व्यापार, व्यवसाय, उद्योग, कलकारखाना सञ्चालन गर्दा सम्बन्धित निकायमा दर्ता गरी इजाजत-पत्र लिएर मात्र सञ्चालन गरौं ।

रामप्रसाद विमिरे
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

बिष्णुमाया लुङ्गचे
उपाध्यक्ष

यमबहादुर चिदी
अध्यक्ष

माथागढी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
भुडेवा, पाल्पा
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

नगरस्तरीय छात्रा भलिबलमा सेन मावि प्रथम

मन गहरे

पल्लो, असार ८/तानसेनमा सञ्चालित नगरस्तरीय छात्रा भलिबल प्रतियोगितामा सेन मावि प्रथम भएको छ । मोहन कन्या माकि हिरक महोत्सवको अवसरमा सञ्चालन गरेको प्रतियोगितामा सेन माविका क्रिस्टिना राना, रिना राना, सोफिया खत्री, विन्दु पुन, पुष्टि सुनार, मधु श्रीश, नीतिशा खत्रीको समूह प्रथम भएको हो ।

प्रतियोगितामा देवगणी मावि दोस्रो भएको छ । देवगणीका अनुभूति दलामी, अपेक्षा थापा, पूर्णिमा श्रेष्ठ, क्रिस्टिना दलामी, सुष्टि बुढाथोकी, प्रियंका साह, मेसिना साह, सुमिना गाहको समूह द्वितीय भएको हो । यस्तै जतना मावि तृतीय हुन सफल भएको छ । जतना माविका क्रिस्टिना खत्री, दीक्षान्त सोमै, अनुष्का गाह बुमकुमारी कुमारी, सेलिजा बुढाथोकी, गङ्गा थापा, आशिका थापा, युम कुमारी कुमारी, सेलिजा बुढाथोकी, गङ्गा थापा, आशिका थापा, सुमिना जिरीको समूह तृतीय भएको हो । प्रतियोगितामा प्रथम हुनेले नगद ८ हजार, ट्रफी, प्रमाणपत्र र मेडल, ६ द्वितीय हुनेले १ हजार, ट्रफी, मेडल, प्रमाणपत्र र तृतीय हुनेले ३ हजार, ट्रफी, मेडल, प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका छन् ।

हनेले ३ हजार, ट्रफी, मेडल, प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका छन् । प्रतियोगितामा सेन मावि की रिना रानाले उत्कृष्ट खेलाडीको उपाधी पाउन सफल भएकी छन् । उनलाई नगद एक हजार, मेडल, ट्रफी र प्रमाणपत्रले सम्मानित गरिएको छ । खेल तीन दिनसम्म चलेको थियो । जहाँ नगरपालिका भित्रका १३ वटा विद्यालयका छात्राहरू सहभागी भएका थिए । प्रतियोगिताको तानसेन नगरपालिकाको उपप्रमुख प्रतीक्षा गाहा सिञ्जालीले एक औपचारिक कार्यक्रमकाविच समापन गरेकी हुन् । खेलको समापन गर्दै उनले छात्राहरूको बीचमा गरिएको खेलकूद प्रतियोगिताले विद्यार्थीहरूको शारीरिक मानसिक बौद्धिक साथै सर्वाङ्गीण विकास हुने विश्वास व्यक्त गरिन् । विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष विद्यान श्रेष्ठले छात्राहरूको क्षमता अभिवृद्धिक लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू गर्दै आएको बताउँदै मोहन कन्या मावि महिलाहरूको नेतृत्व गर्दै राष्ट्रिय स्तरमै पहिचान बढाउँदै जाने बताए । प्रथम स्थानमा रहेको सेन माविबाट १३ वटा विद्यालयका छात्राहरू सहभागी भएका थिए । प्रतियोगिताको तानसेन नगरपालिकाको उपप्रमुख प्रतीक्षा गाहा सिञ्जालीले एक औपचारिक कार्यक्रमकाविच समापन गरेकी हुन् । खेलको समापन गर्दै उनले छात्राहरूको बीचमा गरिएको खेलकूद प्रतियोगिताले विद्यार्थीहरूको शारीरिक मानसिक बौद्धिक

भैरहवामा एसियन बुद्ध टी-१० क्रिकेट

भैरहवा, असार ८/रूपन्देहीको भैरहवामा शनिबारदेखि 'एसियन बुद्ध टी-१० क्रिकेट-२०८२' सुरु भएको छ । प्रोफेशनल मास्टर्स-११ क्रिकेट क्लब, भैरहवाको आयोजना तथा एसियन बुद्ध होटलमा भैरहवाको मुख्य प्रायोजनमा जिल्लास्तरीय क्रिकेट प्रतियोगिता सुरु भएको हो ।

जिल्लाको खेल क्षेत्रलाई चलायमान बनाउनुको साथै क्रिकेट खेललाई थप उचाईमा पुर्‍याउने उद्देश्यले प्रतियोगिता आयोजना गरिएको रूपन्देही क्रिकेट संघका अध्यक्ष तथा क्लबका अध्यक्ष हरिबहादुर थापाले बताए । 'क्लबले विगतदेखि क्रिकेट प्रतियोगिता गराएर खेलाडी उत्पादनमा टेवा पुर्‍याइरहेको छ', उनले भने, 'यो प्रतियोगिताले रूपन्देहीको क्रिकेट विकास र खेलाडी उत्पादनमा एउटा ठोठा पट्टा पुर्याउने काम गर्ने हाम्रो विश्वास छ । प्रतियोगितामा रूपन्देहीका क्लब र एकेडेमीहरू गरी १४ वटा टोली सहभागी रहेका छन् । प्रतियोगिता सोमबारसम्म हुने छ । जसमा विजयी टिमले ८० हजार नगद र उपविजेताले नगद ४०

हजारसहित ट्रफी, मेडल र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्ने छन् । यस्तै, सेमिफाइनल पुगेर दुईवटा टिमलाई नगद १०-१० हजार प्राप्त गर्ने छन् । प्रतियोगितामा म्यान अफ द सिरीजलाई नगद १२ हजार, बेस्ट ब्याटर र बलरलाई नगद ८-८ हजार, प्रत्येक खेलको म्यान अफ द म्याचलाई १ हजार दुई सय रूपैयाँ थप सुशी प्राप्त गर्ने छन् । उत्कृष्ट ब्याच र सर्वाधिक छक्का प्रहार गर्ने खेलाडीलाई समेत समान २ हजार ५ सय तथा दर्शकविश्र्वाट छक्का ब्याच गर्ने दर्शकलाई पाँच सय रूपैयाँ पुरस्कार प्रदान गरिने छ । प्रतियोगिताको मुख्य प्रायोजक रहेको भैरहवाको एसियन बुद्ध

होटलका महाप्रबन्धक ओमप्रकाश पाण्डेले होटलको चौथो वार्षिकोत्सवका अवसरमा सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत प्रायोजन गरिएको बताए । 'होटलले सधैं विधिन कार्य गरी सामाजिक उत्तरदायित्व बहन गरिरहेको छ', उनले भने, 'मुलुकलाई विश्वमा चिनाइरहेको क्रिकेटलाई प्रमर्दन गर्न पाउँदा थप सुशी भएको छ ।' बाहिरी खेलाडी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय जुनसुकै क्षेत्रका भए पनि मान्यता दिइने खेल संयोजक विष्णु कटारियाले जानकारी दिए । प्रतियोगिताको सिद्धार्थनगर नगरपालिकाका प्रमुख इशितयाक अहमद खाने उद्घाटन गरेका थिए ।

आज विश्व एकल...

...सन् २०११ को तथ्यांकअनुसार नेपालमा कुल महिलाको जनसंख्यामध्ये ६ प्रतिशत एकल महिला रहेका छन् । संयुक्त राष्ट्रसंघको महासभाले सन् २०१० को डिसेम्बरमा जुन महिनाको २३ तारिखलाई अन्तर्राष्ट्रिय एकल महिला दिवसका रूपमा घोषणा गरेपछि सन् २०११ देखि दिवस मनाउन लागिएको हो ।

लाखौँ एकल महिला र उनीहरूमा आश्रितले भोगिरहेको गरीबी र अन्धकारलाई सम्बोधन गर्न राष्ट्रसंघले दिवस मनाउने निर्णय गरेको थियो । राष्ट्रसंघले श्रीमान

गुमाएका, श्रीमान हराएका, सम्बन्ध विच्छेद गरेका र बिहे नगरी बसेका महिलाहरूलाई एकल महिला भनि उल्लेख गरेको छ । यद्यपि एकल महिलाका पक्षमा केही कामै नभएको चाँहि होइन । संयुक्त राष्ट्र संघले एकल महिलाहरूलाई समाजमाविभेदरहित, हिंसारहित र सम्मानित जीवन जिउनका लागि सशक्त गराउनुपर्नेमाजोड दिँदै आएको छ । सरकारी सेवामा रहेका पतिको मृत्यु भएमा निजको निवृत्तिभरण, बिमा तथा अन्य क्षतिपूर्ति र पतिको नाममा रहेको सम्पत्ति पाउने, पतिबाट सम्बन्धविच्छेद हुनुपर्ने अवस्था आएमा पनि महिलाले

अंश लिई अलग हुन पाउने र स्वच्छामा विवाह गर्न पाउने अधिकार कानुनले दिएको छ । तथापि, कानुनको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सरकार सचेत भइरहनुपर्छ । एकल महिलाप्रति समाजमा विचमान कुरीतिको अन्त्य, विभेदपूर्ण व्यवहार, संस्कार जस्तै विधवाउन्मूलन हुनुपर्छ । धार्मिक, सांस्कृतिक, आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिक दृष्टिले कोही एकल महिला पीडित बनिरहेकै छन् भने त्यस्तो अवस्थाको अन्त्यका लागि सरकार कठोर बनुपर्छ । यति हुन सके यहाँ अर्धमा एकल महिलाको सम्मान हुन सक्छ ।

खेलकूद समाचार

सिङ्गापुरलाई हराउँदै नेपालको विजयी शुरुआत

काठमाडौँ, असार ८/एससीसी १६ वर्ष मुनिको इस्ट जोन कप प्रतियोगितामा नेपालले विजयी शुरुआत गरेको छ । मलेसियामा भएको खेलमा नेपालले सिङ्गापुरलाई ६ विकेटले हरायो । सिङ्गापुरले दिएको १ सय ३९ रनको लक्ष्य नेपालले ३३ ओभर ३ बलमा ४ विकेट गुमाएर भेटायो । नेपालका प्रसिद्ध बैरीले ५५, रौनक श्रीवास्तवले ४० रन बनाए । सिङ्गापुरका आकाश तेजाले ३ विकेट लिए । यसअघि टस जितेर पहिला ब्याटिङ गरेको सिङ्गापुर ३६ ओभर १ बलमा १ सय ३८ रनमा अलआउट भयो । सिङ्गापुरका रिआन नैकले सबैभन्दा धेरै ५३ रन बनाए । नेपालका कप्तान विपिनप्रसाद शर्माले ४, सचिन भट्टले ३ विकेट लिए । १६ वर्षमुनिको इस्ट जोन कपमा १० वटा टोली सहभागी छन् । समूह 'ए' मा नेपालसहित सिङ्गापुर, इन्डोनेसिया, भुटान र जापान छन् । यस्तै समूह 'बी' मा आयोजक मलेसियासहित हङकङ, माल्दिभ्स, थाइल्यान्ड र म्यानमार छन् । नेपालले दोस्रो खेलमा पर्सि मंगलवार जापान, तेस्रो खेलमा असार १५ गते इन्डोनेसिया र समूह चरणको अन्तिम खेलमा असार १७ गते भुटानसँग खेल्नेछ । समूहका विजेता र उपविजेता सेमिफाइनलमा पुग्नेछन् । प्रतियोगिताको फाइनल खेल असार २१ गते हुनेछ ।

वर्गिकृत डिस्प्ले

१ X ५ साइजमा मात्र

वर्गिकृत
डिस्प्लेमा
विज्ञापन
दिनुहोस्
व्यवसाय
बढाउनुहोस् ।

सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

अर्थ/कॉर्पोरेट समाचार

नेप्से ३२ दशमलव ५३ अङ्कले घट्यो

पल्लो, असार ८/नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचकमा गिरावट आएको छ । साताको कारोबारको पहिलो दिन आइतबार नेप्से ३२ दशमलव ९३ अङ्कले घटेर दुई हजार पाँच सय ९५ दशमलव ९७ को बिन्दुमा कायम भएको हो ।

३ सय १० कम्पनीको दुई करोड १५ लाख ४७ हजार ५५ किता शेयर ८७ हजार तीन सय दुई पटक खरिद बिक्री हुँदा नौ अर्ब १४ करोड ५८ लाख ५८ हजार ५ सय १० बराबरको कारोबार भएको हो । सो अवधिको कारोबारमा सबै समूहको उपसूचक घटेको छ । सबैभन्दा बढी होटल तथा पर्यटन समूह तीन दशमलव १३ र जलविद्युत् समूह दुई दशमलव ७८ प्रतिशतले घटेको छ । बैकिङ्ग शून्य दशमलव ८५, विकास बैंक शून्य दशमलव ८८, वित्त एक दशमलव शून्य

नौ, लगानी शून्य दशमलव ९८ जीवन बिमा एक दशमलव शून्य छ र उत्पादन तथा प्रशोधन एक दशमलव शून्य पाँच प्रतिशतले घटेको छ । लघुवित्त एक दशमलव १५, म्युचुअल फण्ड शून्य दशमलव ३७, निजीजीवन बिमा शून्य दशमलव ४८, व्यापार शून्य दशमलव ७१ र अन्य समूह शून्य दशमलव ६१ प्रतिशतले घटेको छ । जोशी हाईड्रोपावर डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेडको शेयर मूल्य सबैभन्दा बढी नौ दशमलव ९८ प्रतिशतले बढेको छ । प्युवर इनर्जी लिमिटेडको शेयर मूल्यमा नकारात्मक सर्किट लागेको छ । कारोबार रकम र कारोबार भएका शेयर सङ्ख्याका आधारमा सबैभन्दा बढी दोस्रोखोला जलविद्युत् कम्पनी लिमिटेडको ५८ करोड ७३ लाख ९७ हजार ३७१ बराबरको २१ करोड ८३ लाख ८२२ बराबरको कारोबार भएको छ ।

बालश्रम अन्त्य गरौं

बालश्रमका कारण :

- शिक्षाबाट बञ्चित हुने,
- मानसिक र शारीरिक स्वास्थ्यमा असर पर्ने,
- भविष्य अन्धकार हुने,
- बालअधिकारको उल्लङ्घन हुन्छ,
- त्यसैले:
- बालश्रमको विरोध गरौं,
- शिक्षाको पहुँच सबैमा सुनिश्चित गरौं,
- गरिबी निवारणमा सहयोग गरौं,
- बालश्रम गराउनेलाई कानुनी कारवाही गर्न सहयोग गरौं,

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्डहरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जन्मेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाईट

शितलपाटी .कम

www.shittalpati.com डिजिटल पत्रिका